A°. 1856. N°. 271.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 14 NOVEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 12 november.

H. M. heeft lord *Talbot van Malahide* tot pair van het Vereenigd Koningrijk verheven, onder denzelfden titel dien hij reeds als pair van Ierland voert.

Ook heeft H. M. hare daad van goedertierenheid jegens de, om staatkundige redenen veroordeelden volkomen gemaakt, door hun, onder het grootzegel van Groot-Brittanje en Ierland, geheele en volledige vergiffenis te schenken, waardoor zij in het volle bezit en genot van al hunne regten hersteld worden.

De door lord *Palmerston* aan den officiëlen maaltijd van den Lord-Maire uitgesproken redevoering heeft bij den handelstand en de beurslieden groote vrees voor mogelijke hervatting van den oorlog met Rusland verwekt en een nadeeligen invloed op de zaken te weeg gebragt.

In een hoofdartikel rigt de *Times* heden op nieuw krachtige en ernstige verwijtingen tot Rusland en juicht de taal toe, dezer dagen bij verschillende gelegenheden door lord *Palmerston* gevoerd. „Engeland (dus leest men), in vereeniging met Oostenrijk en Turkije, en, wij zijn verheugd er dit te kunnen bijvoegen, ook met Frankrijk, hebben vastelijk besloten niet te dulden dat het Parijzer verdrag geschonden worde. Al de kleine verschillen in meening, welke tusschen Engeland en Frankrijk bestonden, zijn verdwenen en de Alliantie dringt op de volvoering van eene overeenkomst aan, die door Europa bekrachtigd is."

— Ofschoon het Brusselsch dagblad *le Nord* zegt dat prins *Carini*, de Napelsche gezant te Londen, zijne paspoorten ontvangen heeft, is daarvan tot heden toe hier niets bekend en worden dan ook geenerlei aanstalten tot zijne afreis bespeurd.

— Volgens bij het ministerie van buitenlandsche zaken ingekomen berigt, moet het Engelsch eskader nu de Perzische Golf reeds bereikt hebben.

De *Morning Post* acht het waarschijnlijk dat een Russisch garnizoen Herat bezetten zal en wil dat de Fransche officieren die in Perzische dienst staan teruggeroepen zullen worden. Frankrijk en Engeland toch zijn het ten opzigte der jegens Perzië te volgen staatkunde eens. Voorts houdt genoemd blad het in bezit nemen van het eiland Karrack door de Engelschen voor mogelijk.

— *Kossuth* laat op nieuw van zich hooren. Te Manchester heeft hij eene openbare rede gehouden, in welke hij den opstand van Hongarije en Italië predikte, met bewering dat, wanneer die Landen in opstand geraakten, er geen enkel Engelsch Minister is die zich tegen den daardoor opgewekten algemeenen bijval zou durven verzetten. De openbare vergadering, in welke de heer *Philips*, oppersheriff van het graafschap, het voorzitterschap bekleedde, was zeer talrijk en *Kossuth* werd daar met geestdrift ontvangen.

— Den 28 october werd de spoorweg van Lissabon naar Carregado plegtig ingewijd en voor het verkeer geopend. De nieuwheid van zoodanige gebeurtenis en de tegenwoordigheid des Konings en van zijne Familie hadden eene verbazend groote menigte toeschouwers uitgelokt. Niet slechts voor Portugal is deze spoorweg belangrijk, want later wordt hij tot de Spaansche grenzen voortgezet, en moet zich vervolgens met een anderen aansluiten, die naar Frankrijk voeren zal.

PARIJS den 12 november.

De Keizer moet stellig van het geven der feesten te Fontainebleau hebben afgezien, nadat er eergisteren in den Kabinetsraad sterk bij hem op is aangedrongen dat hij zijn verblijf buiten de hoofdstad niet langer rekken zou. Z. M. zelf was in het plan tot het geven van die feesten alleen om der wille der daartoe door hem genoodigden blijven volharden, maar het zeer koud en ongunstig weder dat sedert de laatste dagen heerscht zal maken dat deze zich die teleurstelling gemakkelijk getroosten.

— Den Erfgroothertog van Toskane werd maandag door den Minister van buitenlandsche zaken een prachtig diner aangeboden, tot bijwoning waarvan verscheiden vreemde diplomaten en andere aanzienlijken uitgenoodigd waren.

— Sedert eenige dagen weigert de Bank van Frankrijk nieuwe aankoopen van goud in baren te doen, waaruit men opmaakt dat de toestand van de kas dier inrigting zich aanmerkelijk heeft verbeterd. Zoodra de groote kapitalen niet langer tot speculatien in edele metalen zullen kunnen worden aangewend zullen de geldmarkten van Europa ook gemakkelijk de crisis ontkomen die sedert verscheiden maanden heeft voortgeduurd.

— Eergisteren hadden hier weder eenige arrestatien plaats, terwijl men uit Cayenne verneemt dat een veertigtal derwaarts verbannenen van daar ontvlugt is.

— Eerlang wordt de slooping der gebouwen die bij de prefectuur van politie alhier in gebruik zijn aangevangen. Zij heugen reeds van het jaar 1298, tijdens *Filips* den Schoone. De photografie is bezig het uiterlijk voorkomen dier gebouwen, aan welke zoo vele historische herinneringen gehecht zijn, voor de vergetelheid te bewaren.

— Men spreekt hier in ernst van eene vereeniging, die concessie vragen wil tot verkrijging der katakombes, welke zij dan in eene overdekte stad, met woningen voor een millioen inwoners, herscheppen zou. De lucht zou door middel van groote stoomwerktuigen, het licht met behulp der electriciteit, het water door het maken van reusachtige fonteinen worden aangebragt, en naardien geen regen of sneeuw de net geplaveide straten zou bezoedelen kunnen in de verordening op de openbare reinheid overal elders onvermijdelijke bepalingen achterwege blijven.

— De plegtige installatie van den beroemden tooneeldichter *Ponsard* als lid der Fransche Akademie heeft denkelijk den 4 december plaats.

— De tienjarige volksstelling in den Kerkelijken Staat is ten einde gebragt en toont aan dat het cijfer der bevolking ongeveer 3,100,000 zielen bedraagt, hetwelk eene vermeerdering van 300,000 binnen den tijd van tien jaren oplevert, die met de vermeerdering der bevolking van Frankrijk in nagenoeg gelijke verhouding staat.

— Blijkens de jongste volksstelling in Toskane bedraagt de bevolking van dat Groothertogdom thans 1,779,338 zielen, tegen 1,817,466 in het jaar 1855. Deze vermindering wordt deels aan de verwoestingen der cholera, deels aan de politieke omstandigheden toegeschreven, en openbaart zich geregeld bijna in al de steden des Lands. Naar de kunne verdeelt zich de bevolking in 906,493 personen van het mannelijk en 869,745 van het vrouwelijk geslacht, terwijl men 17,437 personen (1 per cent der bevolking) telt, die tot den geestelijken stand behooren.

— De *Presse d'Orient* van 3 dezer geeft het volgend uitvoerig verslag van de overgifte der Orde van den Kousenband aan den Sultan: „Gisteren heeft in het paleis van Dolmi-Bachtschi de plegtigheid der overreiking van de Orde van den Kousenband aan Z. M. den Sultan plaats gehad. Maatregelen waren genomen om daaraan den grootsten luister bij te zetten. Aan het paleis was de Keizerlijke garde, met hare schoone muziek, in groot tenue onder de wapenen. Tegen elf ure kwamen verscheiden staatsie-rijtuigen, met officieren van het paleis, aan het Engelsch gezantschapshôtel aan. Lord *Stratford de Redcliffe*, de Engelsche ambassadeur, met de secretarissen, attachés en tolken; sir *H. Bulwer*, commissaris in de Vorstendommen; de admiraal *Lyons*, met de bevelhebbers der in den Bosphorus geankerde Engelsche schepen en een talrijken staf; sir *G. C. Young*, wapenkoning der Orde van den Kousenband, en verscheiden andere te Konstantinopel aanwezige Engelsche officieren namen in de rijtuigen plaats. De stoet reed in processie naar het paleis. Lord *Redcliffe* en sir *H. Bulwer* droegen de Bathorde, de borst des admiraals *Lyons* was met ridderteekenen overdekt. Het historisch kostuum van sir *G. C. Young* trok de aandacht sterk; de wapenkoning, die den gouden staf droeg, zat alleen in eene koets, in welke, op fluweelen kussens, de prachtige insignien geplaatst waren, den Sultan door de Koningin van Engeland toegezonden. Op het paleis werd de stoet door den minister van buitenlandsche zaken, *Fuad*-effendi, en den binnengeleider der ambassadeurs, *Kaimil*-bey, ontvangen. Na verloop van weinige minuten toevens in de receptiesalons, werd hij de troonzaal binnengeleid, waar de Sultan weldra verscheen.

Lord *Stratford* rigtte tot den Sultan eene rede in de Engelsche taal, die door *Fuad*-effendi vertolkt werd, waarna voorlezing gedaan werd van een stuk, de verklaring inhoudende dat Z. M. de sultan *Abd-ul-Medjid*, Keizer der Ottomannen, tot ridder der orde van den Kousenband was benoemd. De insignien der orde, door den wapenkoning op een fluweelen kussen gedragen, werden den Ambassadeur van Engeland, als vertegenwoordiger van koningin *Victoria*, hoofd der orde, overhandigd. Lord *Stratford* reikte achtereenvolgens, door tusschenkomst van *Fuad*-effendi, den kousenband van donker blaauw fluweel, met het devies *Honni soit qui mal y pense* in diamanten daarop gestikt, den zwart fluweelen hoed, met een pluim van diamanten, den gouden halsketen, dien Z. M. onverwijld omhing, en de *Sint George*, uit een smaragd en brillanten gevormd, over. De insignien werden, met uitzondering van den halsketen, met den blaauw fluweelen mantel en den hoed, op eene tafel nevens Z. M. nedergelegd. Daarop werd het formulier uitgesproken en rigtte lord *Stratford* het woord van gelukwensching aan Z. M., hetwelk door den Sultan op de innemendste wijze beantwoord werd.

Het hierbij gevolgd ceremonieel was nagenoeg dat hetwelk bij de aanneming van keizer *Napoleon* in de Orde gevolgd is, ofschoon een gedeelte der formaliteiten uit hoofde der persoonlijkheid des nu opgenomen Souvereins moest gewijzigd worden. Z. M. onderhield zich gedurende eenige oogenblikken met den Ambassadeur, met den admiraal *Lyons* en met sir *H. Bulwer*, verscheiden personen werden hem voorgesteld. Na afscheid van den Sultan genomen te hebben is de stoet, met hofrijtuigen, naar het hôtel der Engelsche ambassade teruggekeerd."

— Den maarschalk *Narvaez* worden veel omvattende finantiële plannen toegeschreven. Hij zou al de schulden van Spanje in een enkel 3 per cents fonds willen vereenigen en voornamelijk met dit doel den heer *Mires* bij zich hebben doen ontbieden.

De volgende zinsnede in een half officieel dagblad van Madrid geeft genoegzaam te verstaan dat de Spaansche Regering geen plan heeft zich met de bijeenroeping der Cortès te haasten: „Sedert eenige dagen bespeurt men in de dagbladen der gestorvene liberale Unie eene groote parlementaire opgewondenheid. Het algemeen geneesmiddel voor alle kwalen ligt, volgens hen, in eene onverwijlde zamenroeping der Cortès. Wij weten niet hoe de Regering hierover denken zal, maar ons komt het voor dat er geen haast bij de zaak is, naardien het budget tot het einde van junij is goedgekeurd."

KEULEN den 12 november.

Men verhaalt het volgend voorval: toen eenige dagen geleden een dikke mist de vaart op den Rijn onmogelijk maakte, moest eene stoomboot niet ver van Coblenz om die reden stil liggen. Een der reizigers smeekte den kapitein hem aan wal te doen brengen en dit verzoek werd ingewilligd. Maar ten gevolge van den mist zag de schippersknecht een der eilanden in den Rijn voor den vasten wal aan, en de reiziger moest van des middags ten drie tot den volgenden morgen ten tien ure, toen hij uit zijnen in dit jaargetijde niet zeer aangenamen toestand verlost werd, op dat eilandje doorbrengen.

— De Pruissische Minister van binnenlandsche zaken heeft de aandacht der autoriteiten op de rigting der stukken gevestigd die in vele schouwburgen worden opgevoerd en aan bedenkingen ten opzigte der zedelijkheid onderhevig zijn. Bij het toezigt op het tooneel, zegt de circulaire, behoort nooit uit het oog verloren te worden dat het uitoefenen van een goeden zedelijken invloed op het volk het hoofddoel daarvan is.

— Prins *Ferdinand*, de vermoedelijke Deensche Troonopvolger, wien ten vorigen jare het opperbevel over de troepen ontnomen werd, is in zijne functien hersteld.

(Per Telegraaf.)

LONDEN den 13 november.

De *Globe* wederspreekt het berigt dat de betwiste vraagstukken, op Bolgrad en het Slangeneiland betrekkelijk, door de commissie voor de zaak der Vorstendommen, die te Konstantinopel zitting houdt, behandeld en vereffend zullen worden, alsmede dat volgens hetwelk de Napelsche minister te Londen, prins *Carini*, en die te Parijs, de heer *Antonini*, hunne paspoorten zouden ontvangen hebben.

PARIJS den 13 november.

Het Regeringsblad meldt, dat de heer *von Kisseleff* gisteren den Keizer zijne geloofsbrieven als gezant van Rusland heeft ter hand gesteld. In antwoord op de toespraak van den Gezant zeide Z. M., hoe hij na de teekening van het vredesverdrag steeds getracht had door welwillendheid te verzachten wat bij het ten uitvoer leggen van het verdrag gestreng mogt schijnen; in den Russischen Gezant zag Z. M. vooral den vertegenwoordiger van den Souverein, die op edele wijze de droevige herinneringen des oorlogs weet uit te wisschen, om alleen te denken aan de voordeelen des vredes, door vriendschap aangekweekt.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 13 november.

Bij besluit van den 12 dezer heeft Z. M. benoemd: tot school-opziener in het elfde schooldistrict van Noordholland, den heer mr. *A. J. B. Stoffels*, advocaat te Amsterdam.

Bij besluit van den 11 dezer heeft Z. M. benoemd: tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Middelburg, mr. *D. A. Burdenis van Berlekom*, advocaat aldaar.

Z. M. heeft bij besluit van 6 dezer, zijdelijk en bepaaldelijk voor de behandeling van het onderwerp betreffende de verdediging der kusten en rivieren, tot lid van het comité van defensie benoemd den schout bij nacht *F. X. R. 't Hooft*, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst.

Z. M. heeft bij besluiten van den 5 en 8 dezer goedgevonden, den 2den luitenant *J. W. Thomsen*, van het algemeen depôt van discipline, en den officier van gezondheid der 3de klasse *P. S. A. van Dam*, in hunnen rang over te plaatsen bij het leger in Oostindië.

— Het *Staatsblad* n.° 98 bevat de wet van den 1 dezer tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog, dienst 1856.

De *Staatsbladen* n.° 103 en 104 behelzen de wetten van den 1 dezer, houdende naturalisatie van *L. Smits* en *C. W. F. Mogk*.

— Uit de antwoorden der Regering, op de algemeene bedenkingen ten aanzien der begrootingswetten voor 1857 gegeven, blijkt, dat de koloniale bijdragen aan 's Rijks schatkist over het loopende jaar worden geraamd te zullen bedragen de aanzienlijke som van ƒ 28,535,549.

— De Minister van Financien heeft goedgevonden te verklaren, dat bij inslagen van zeep in fabrieken, raffineken of andere inrigtingen, hebbende genot van gedeeltelijken vrijdom van accijns, de accijns wegens het niet vrijgestelde gedeelte moet worden ingevorderd door den ontvanger ter plaatse van den uitslag.

— De gewone audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal zaturdag 15 dezer geen plaats hebben.

— Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is ontvangen, van den Minister van Kolonien, eene assignatie

op de Nederlandsche Bank, groot *f* 25, zijnde eene bijdrage uit de kas van het militaire kantinefonds te Mampawa, ter Westkust van Borneo, ten behoeve der slagtoffers van den watersnood van 1855 in het Vaderland.

— Dingsdag ll. heeft mevr. de barones *d'André* hare gewone wekelijksche winter-soirées geopend.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag* 13 *november*.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het in overweging nemen van het voorstel van den heer *Sloet tot Oldhuis*, tot verandering der tienden in grondrenten.

Zonder beraadslaging wordt, met algemeene stemmen, tot het in overweging nemen besloten en zal het voorstel naar de afdeelingen verzonden worden.

Achtervolgens worden zonder beraadslaging aangenomen de wetsontwerpen: 1°, tot wijziging van hoofdstukken II en IX B der Staatsbegrooting voor 1855 (met algemeene stemmen), en 2°, tot inwisseling der verjaarde muntbiljetten van 1845 en 1849 (met 54 tegen 2 stemmen).

Daarna is aan de orde de beraadslaging over het wetsontwerp betrekkelijk de vijfjarige verjaring der coupons van certificaten van nationale schuld.

De heer *Dirks* doet opmerken dat het hier een moeijelijk onderwerp betreft, ook blijkbaar uit den grooten omvang der gewisselde stukken. Aanvankelijk was hij met de zaak ingenomen, doch langzamerhand is bij hem twijfel gerezen, die hem welligt tot afstemming van het ontwerp zal nopen. Zijne bedenkingen betreffen twee hoofdpunten: 1°, de houders der certificaten en coupons, en 2°, de administratie-kantoren zelve. Wat het 1ste punt betreft, brengt het ontwerp de praescriptie terug van 30 op 5 jaren, hetgeen in strijd is met het oorspronkelijk contract tusschen de houders en de kantoren. Hij meent ook dat de toestand der houders van de coupons daardoor is benadeeld. Er zou bij den spreker geen bezwaar tegen het ontwerp bestaan als de Regering van de administratiekantoren eerst na 30 jaren praescriptie rembours vroeg. Wat het 2de bezwaar betreft, dit is gerigt tegen de verantwoording der administratie-kantoren in verband met de zware boeten, in artt. 3, 4 en 5 opgenomen. Ten slotte prijst de spreker het denkbeeld aan van de uitgifte door den Staat van obligatien aan toonder, dit zou vooral ten platten lande den omloop en aanneming van coupons bevorderen.

De heer *de Kempenaer* levert een zeer uitgewerkt betoog over de geschiedenis, den aard en het karakter der administratie-kantoren. Het grootboek was een gerief voor den Staat, maar ongerief voor de schuldeischers. Van daar dat de administratie-kantoren in het leven zijn geroepen, geheel ten voordeele, tot zekerheid en ten koste der particulieren. Alles wat zij doen zijn handelingen tusschen particulieren; het zijn geheel particuliere inrigtingen, en als zoodanig zijn zij ook door den Staat beschouwd, waartoe hij zich beroept op de wet van 14 mei 1814 en het reglement van 8 december 1814. Tot nader betoog zijner stelling wijst spreker op de berigten, in der tijd door die administratie-kantoren uitgegeven. Dit versterkt spreker in zijn gevoelen, dat de aard en het karakter der administratie-kantoren niet anders is dan van particulieren aard. Er is hier geene questie van publiek regterlijken aard dier instellingen; de administratie-kantoren staan gelijk met assurantiecompagnien en met alle inrigtingen welke door particulieren in het belang van particulieren worden daargesteld. Zij staan in geene andere aanraking met den Staat dan alle overige vennootschappen of inrigtingen. De coupons zijn *hunne* schuldbewijzen en niet die van den Staat. De administratie-kantoren zijn geheel privaat-regterlijke inrigtingen, en dit blijkt ook uit de gevolgen. Wie zou, b. v., bij vervalsching van certificaten, het nadeel dragen? Alleen de administratie-kantoren; waren zij de agenten van den Staat, dan zou het verlies op den Staat komen, maar dit is niet het geval. Men stelle het geval, dat een der directeuren zich de renten die hij van den Staat ontvangt toeëigent, en aan de couponshouders niet betaalt; zou dan de Staat op nieuw de rente betalen, of niet veeleer zeggen: gij hebt alleen verhaal op uwen procuratiehouder? De Staat kan volstrekt geen regt van aanspraak maken op de verjaarde coupons. Hij is dus tegen het ontwerp en vereenigt zich overigens met den wensch van velen, dat de Staat zelve certificaten uitgeve, gelijk reeds door den heer *Dirks* is aangegeven.

De heer *Rochussen* zegt, dat hij zoodanige wet, als nu is voorgedragen, niet verlangd heeft; hij heeft steeds het gevoelen gedeeld nopens het regtspunt, waaruit men de administratie-kantoren moet beschouwen, zoo als dit zoo even door den heer *de Kempenaer* is aangegeven. Spreker is dus tegen het ontwerp. Maar hij wenscht ook dat de Staat zelve certificaten moge uitgeven; de voordeelen daarvan voor het publiek zouden zijn: 1°, solied rentegevend papier, circulerende en aanneembaar door het gansche Land, in ronde sommen zonder gebroken; 2°, het Gouvernement zelf geniet dan de voordeelen uit de verjaring of het verlies der coupons, en 3°, de gelden zouden niet uit de Staatskas genomen worden voor en aleer de Staat werkelijk aangemaand worde door den originelen rentheffer.

De heer *Godefroi* merkt op, dat het ontwerp bij hem noch moeijelijkheid noch twijfel heeft opgeleverd. Hij heeft van den aanvang af dit ontwerp *onmogelijk* voor aanneming vatbaar geoordeeld, tenzij men alleen het 1ste artikel goedkeure, waartoe hij evenmin de dringende noodzakelijkheid inziet. Hij doorloopt hetgeen van den aanvang af over de kwestie van verjaring is verhandeld. Er bestaat daaromtrent bij sommigen twijfel, de Regering zelfs is in twijfel en is van meening dat de verjaring nooit anders dan na 30 jaren kan plaats hebben. Dit blijkt zelfs uit de gewisselde stukken, maar hoe heeft de Regering dan den moed gehad dit ontwerp aan te bieden? De Regering beroept zich zelfs op art. 1996 van het burgerlijk wetboek en eigent zich desniettemin de verjaring zelve toe. De spreker doet het zonderlinge dier handelwijze uitkomen en wijst er op dat hier geen sprake is van verjaring als middel van *verkrijging*, maar wel als middel van bevrijding eener verbindtenis. Hij onderzoekt nu van welke verjaring hier de reden is. Sommigen zeggen eene dertigjarige; zoo dit het geval is dan is de wet nog verwerpelijker, want dan worden de regten der houders tegenover de administratie-kantoren verkort. Zijns inziens verjaart de vordering van den houder der certificaten ten opzigte der administratie-kantoren met vijf jaren, en zulks op grond van artikel 2012 burgerlijk wetboek, dat hij hier toepasselijk acht, welk artikel bepaalt dat de interessen van altijddurende renten of van lijfrenten, die van jaarwedden, tot onderhoud verstrekken, de huurprijzen van huizen en van landgoederen, de interessen van geleende geldsommen, en, in het algemeen, al hetgeen betaalbaar is bij het jaar, of bij kortere vastgestelde termijnen, na verloop van vijf jaren verjaren. Gaat nu des sprekers gevoelen op, dan is artikel 1 van het ontwerp niet eens noodig; doch wil men het artikel aannemen, dan moet zich de geheele wet daartoe bepalen; het overige deel der wet is overbodig; artikel 2 is en blijft, afgescheiden van de questie der verjaring, onregt, en nu mag de wet omnipotent zijn, zij mag geen spoliatie voorschrijven. Het is eene willekeurige onteigening zonder eenigen den minsten regtsgrond. In naam der billijkheid en regtvaardigheid bestrijdt hij deze onregtvaardige toeëigening. Als het stelsel van het ontwerp doorgaat, dan is het ook toepasselijk op alle mogelijke andere particuliere ondernemingen. Het is meer dan ooit zaak hier op den eersten stap te letten, want er is nog een ontwerp nopens de afkoopskassen van den Zuidplas in Schieland aanhangig, een waardig pendant van dit ontwerp. Des sprekers gevoelen komt dus daarop neder, dat er zijns inziens na 5 jaren praescriptie bestaat; maar dit kan nooit ten voordeele van den Staat komen, al neemt men echter aan dat dit zoo niet is, dat er eene dertigjarige praescriptie bestaat, en dat men dit voor het vervolg bij de wet op 5 jaren kan bepalen, dan nog mag men de regelen der billijkheid en regtvaardigheid niet schenden en mag de Staat het regt der administratie-kantoren, dat zij reeds krachtens het gemeene regt hadden, niet violeren. Alles wat door de Regering voor het ontwerp gezegd wordt komt neer op een argument van convenientie, namelijk, dat het jammer is, dat de Staat de voordeelen der verjaring niet trekt; maar dit doet niets af tegen het regt, en bovendien, de Staat kan zelf de voordeelen der verjaring trekken, want hij kan zelf obligatien uitgeven.

De heer *van Bosse* heeft niet het woord gevraagd om over de hoofdzaak zelve te spreken; dit is reeds door anderen geschied. Hij moet doen opmerken dat er voor de gevoeligheid, in de memorie van beantwoording uitgedrukt, geene reden bestaat, want in het voorloopig verslag komt geen enkel woord voor dat kwetsend voor den Minister kan zijn. Een ander punt is het, dat in het voorloopig verslag gezegd wordt dat de praescriptie wel kan worden toegepast op de certificaten die in de toekomst zullen worden uitgegeven, maar niet op de verledene; en daarop zegt de Regering dat dit ondoordacht is, zonder echter de gronden, daarvoor aangevoerd, te toetsen. Hij wijst nog op de onmogelijkheid om afdoende contrôle op de verantwoording der administratiekantoren te houden, terwijl de buitenlandsche administratiekantoren geheel aan deze wet ontsnappen. Hij ondersteunt mede het denkbeeld tot uitgifte door den Staat van certificaten. De Regering heeft deswege hoegenaamd geene verzekering gegeven; hij betoogt voorts, dat daaraan geene moeijelijkheden of omslag verbonden zijn; het zou integendeel groote voordeelen voor het algemeen opleveren.

De *Minister van Finantien* merkt op, dat van de zijde der Kamer herhaaldelijk op zoodanige wet is aangedrongen. Toen hij aan het hoofd van het Ministerie van finantien geplaatst werd, was er reeds een dergelijk ontwerp aanhangig, en telkens heeft men op de weder indiening daarvan aangedrongen. Wat ook de uitslag zij, hij zal er zeer kalm onder blijven. Welke beslissing er ook genomen worde, dit zal altijd dat nut hebben dat de zaak uit is en eene verwerping zal hem het meest voor de Kamer spijten, omdat deze zoo herhaaldelijk op het ontwerp heeft aangedrongen. Dit neemt echter niet weg dat hij meent het ontwerp te moeten verdedigen tegen de gemaakte bezwaren. Hij stelt op den voorgrond dat men wat al te veel gehecht heeft aan het denkbeeld, dat de verhouding der administratie-kantoren zoo geheel privaat is. De Minister meent echter, dat er wel degelijk aanrakingspunten der administratie-kantoren met het Gouvernement zijn, en dat daardoor ook veel vertrouwen in die certificaten, die door de Regering als het ware geregistreerd worden, wordt gesteld. De Minister beantwoordt de bezwaren omtrent de uitvoering van den maatregel geopperd en merkt nog op dat geen der administratie-kantoren zich tegen het ontwerp verklaard heeft; dit levert zijns inziens toch een bewijs op, dat het ontwerp zoo eene schreeuwende onregtvaardigheid niet is. Hij laat echter de beslissing aan de wijsheid der Kamer over.

De heer *van Bosse* doet uitkomen, dat deze wet niet door de Kamer gevraagd is. Slechts enkele leden hebben de zaak wenschelijk geacht. Maar nu de Regering zoo zeer hecht aan de wenschen ook van enkele leden, had hij liever gezien, dat de Regering aan de herhaalde wenschen der Kamer had voldaan, wijzende hij hier op de belangrijke wetten op de koloniale en de Rijkscomptabiliteit.

De *Minister van Finantien* zegt, dat het dikwijls moeijelijk is, uit de verslagen op te maken, of het een wensch van velen of van enkelen betreft; maar genoeg, er is herhaaldelijk op de aanbieding eener dergelijke wet aangedrongen. Wat de indiening eener comptabiliteitswet betreft, daaromtrent is reeds geantwoord in de memorie van beantwoording op hoofdstuk II der Staatsbegrooting.

De heer *van Rappard* zal tegen het ontwerp stemmen, omdat het op een vicieus beginsel berust, omdat het moeijelijk is in de uitvoering en omdat er een ander en beter middel is om in de zaak, die men beoogt, te voorzien, namelijk door de uitgifte van certificaten door den Staat. Hij wenscht echter hierop een bepaald antwoord te ontvangen, dat weldra een zoodanig ontwerp zal worden aangeboden.

De *Minister van Finantien* zegt dat de zaak zijne belangstelling trekt; hij zal echter voortaan in het afleggen van beloften spaarzaam zijn en kan dus geen bepaald antwoord geven op de vraag van den heer *van Rappard*.

De beraadslagingen worden gesloten.

Art. 1 wordt verworpen met 55 tegen 2 stemmen; voor stemmen de heeren *Bosscha* en *de Poorter*.

Na deze afstemming verklaart de *Minister van Finantien* het ontwerp *in te trekken*.

(*Het vervolg in een volgend N.*°)

[In den verderen loop der zitting is aangenomen met 36 tegen 22 stemmen het ontwerp tot vermindering van het zegelregt op de certificaten werkelijke schuld enz.; is goedgekeurd de conclusie van het verslag der commissie, omtrent de additionele overeenkomst tot uitbreiding van het handels- en scheepvaartverdrag met Sardinië, en zijn de beraadslagingen geopend, om morgen ochtend ten elf ure te worden voortgezet, over de conclusie van het rapport der commissie nopens de inlichtingen op het adres van *A. J. Geluk*.]

ROTTERDAM den 13 november.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd hier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden, welke door 33 leden werd bijgewoond; afwezig waren de heeren *de Bruyn*, *Burget*, *Hoynck van Papendrecht* en *J. W. L. van Oordt*.

Nadat de notulen der vorige vergadering door den heer Secretaris gelezen en door de Vergadering zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten: *a*, de goedkeuring op de Raadsbesluiten tot het verleenen van subsidien aan verschillende armbesturen en godshuizen, met uiting van het genoegen over de vermindering van verschillende subsidien en van de hoop dat zulks van jaar tot jaar voort zou gaan, en *b*, de mededeeling dat Zr. Ms. beslissing op verschillende voorgedragen gemeentebelastingen tot aan het einde dezes jaars is verdaagd. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, eene missive van het bestuur der Maatschappij voor wasch-, bad- en zweminrigtingen hier ter stede, dat het gemagtigd was de acte van overdragt aan te nemen zoo als die door den Raad was goedgekeurd. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

3°, berigt van den directeur der gemeentewerken, dat de ijzeren kraan beproefd is en aan het doel beantwoordt. — Gelijk besluit.

4°, van de commissie voor de plaatselijke werken een voorstel om over te gaan tot den openbaren verkoop van eenige boomen, rietgewas, hakhout enz. — Burgemeester en Wethouders werden gemagtigd tot dien verkoop over te gaan, na bekomen magtiging, voor zoover veel noodig, van Gedeputeerde Staten.

5°, mededeeling van Burgemeester en Wethouders, dat zij eene missive hadden ontvangen van de commissie van bestuur over de Zeevaartkundige school, om te berigten dat de lessen waren geopend, en hoe men gemeend had niet te moeten voorstellen reeds een tweeden onderwijzer aan te stellen, maar gebruik te moeten maken van het aanbod van den heer *P. de Boer* om onderrigt te geven in het tuigen van schepen enz., terwijl verder werd voorgesteld den heer *de Boer* dank te betuigen voor zijn aanbod en aanvrage werd gedaan om de som van *f* 200 tot goedmaking van eenige onkosten, waaromtrent Burgemeester en Wethouders voorstelden daaraan gevolg te geven. — Dienovereenkomstig werd besloten.

6°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders om op eenige voorwaarden te voldoen aan het verzoek van de heeren *van der Kun*, *van Rijckevorsel*, *Ochsner en Co* tot het brengen van eenige wijziging in het plan van bebouwing der aan hen afgestane gronden voor het Tweede Nieuwewerk. — Ter visie gelegd.

7°, van Burgemeester en Wethouders van Leeuwarden een voorstel om over te gaan tot de herziening en vernieuwing van het beurtverdrag tusschen de beide steden en daartoe de magtiging van Gedeputeerde Staten te vragen. — Op voorstel des Voorzitters werd besloten de magtiging van genoemde Staten te vragen, om in dezer zake in overleg te treden, zullende men dan nader kunnen beslissen hoe verder te handelen.

8°, van de commissie van finantien het antwoord op de door het hooger bestuur gemaakte aanmerkingen op verschillende ontwerpen tot heffing van belastingen. — Ter visie gelegd.

9°, een voorstel van de Raadsleden de heeren *Hoynck van Papendrecht*, *van Rijckevorsel*, *van der Hoop*, *Blom Eickma*, *J. van Vollenhoven* en *J. W. L. van Oordt*, strekkende om, aangezien het wenschelijk is alvorens eene leening te sluiten een overzigt te hebben van alle werken welke in de eerste jaren noodig zullen worden en alsdan volgens een vast plan te werk te gaan: om aan eene commissie een onderzoek op te dragen nopens de in den toestand van Rotterdam te brengen verbeteringen in het belang van de gezondheid, de veiligheid, de geregelde gemeenschap, wat betreft de verschillende polders, de buurten bij de Goudschewagenstraat en van de Baan, en den uitslag van dat onderzoek aan de Raad mede te deelen met raming van kosten enz.; na de ontvangst van het verslag dezer commissie het bedrag der te sluiten leening vast te stellen, en 3°, de commissie ook daarna haren arbeid te doen voortzetten om aan te geven welke werken in het algemeen belang verder noodig mogten zijn en die naar gelang van de finantiëlen toestand ten uitvoer te leggen. — Werd besloten dit voorstel en de daarbij behoorende memorie van toelichting te doen drukken en ronddeelen en tot een dag te bepalen voor de behandeling van dit voorstel.

10°, van Burgemeester en Wethouders van IJsselmonde een verzoek om den afstand van eenigen grond op het eiland Fijenoord, ten einde daar een aschhuis op te bouwen. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders, ten einde een prae-advies uit te brengen.

11°, een verzoek van mevrouw de wed. *Viruly van Vuren en Dalem* om vermindering van haren aanslag in de plaatselijke directe belasting voor de vijf maanden dezes jaars, welke zij met haar gezin buiten de gemeente heeft doorgebragt. — Gelijk besluit.

12°, een verzoek van den heer *J. F. Koolen*, om subsidie uit de gemeentekas te erlangen ten behoeve zijner Fransche Salon des Variétés en dezelve daardoor voor ondergang te behoeden. — Mede gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders tot het uitbrengen van prae-advies.

En 13°, een nader adres van de wed. *Masjon*. — Aangehouden tot aan de behandeling van haar vorig adres.

De heer *Hubrecht* verzocht daarop het woord tot het rigten van eene vraag aan Burgemeester en Wethouders. Hij had in de *Staats Courant* eene aankondiging gezien dat van wege de directie der Rhijnspoorweg Maatschappij zou worden overgegaan tot de aanbesteding van eenige werken aan de gewezen Rijks werf alhier; hij had dus hoopt dat die werken gelijktijdig zouden zijn aanbesteed met die van wege de stad en het Rijk te maken, daar deskundigen hem hadden verzekerd dat zulks wenschelijk en voordeelig zoude wezen, vooral wanneer alles door éénen aannemer kon worden aangenomen. Hij begreep echter dat vooraf de zaak met de bewoners van de Haringvliet geregeld moest zijn en wilde daarom

bewoners een termijn stellen om te antwoorden. Hij vroeg derhalve hoe het stond met de onderhandelingen met de bewoners van den Haringvliet en gaf in bedenking in overleg te treden met de Rhijnspoorweg-Maatschappij en het Rijk, om de aanbesteding van al de werken nog gelijktijdig te doen plaats hebben.

De *Voorzitter* liet hierop volgen hoe Burgemeester en Wethouders ook met bevreemding de bedoelde aankondiging hadden gezien, welke heeft plaats gehad zonder de stad daarin te kennen, ofschoon bij de vroegere onderhandelingen was besproken de werken zoo mogelijk gelijktijdig aan te besteden. Wat nu de onderhandelingen betreft met de Haringvlietbewoners, die bewoners dachten zeer verschillend over de zaak, doch, terwijl sommigen reeds vroeger hunne adhaesie aan het voorstel hadden geschonken, was gisteren eene vergadering van de overige gehouden en naar den spreker was verzekerd zou de uitkomst daarvan ook bevredigend zijn voor de gemeente, zoodat spoedig tot de uitvoering zou kunnen worden overgegaan.

De heer *Hubrecht* betuigde zijnen dank voor de bekomen inlichtingen; het verheugde hem die te hebben gevraagd, dewijl daaruit was gebleken hoe het niet aan het gemeentebestuur te wijten zou zijn, wanneer later schade ontstond uit de niet gelijktijdige aanbesteding.

Daarop kwam in behandeling het adres van den heer *J. van der Leeuw*, houdende verzoek om benoemd te worden tot makelaar in assurantie. Er werd dadelijk ter stemming overgegaan. waarbij de adressant tot makelaar werd benoemd met 25 tegen 5 stemmen, terwijl 3 blanco-biljetten waren ingeleverd.

Vervolgens was aan de orde het beraadslagen over het adres van de weduwe *Masjon* en het daarop uitgebragt rapport. — In de eerste plaats werd gelezen het nader ingekomen adres van genoemde weduwe, waarbij zij verzocht eene gratificatie van zes maanden inkomen van haren overleden man te mogen bekomen, ingaande van 1 october af, en dus van drie maanden langer dan de heer Burgemeester had voorgeslagen. — De *Voorzitter* herinnerde daarop, hoe de commissie van finantien had voorgeslagen, het inkomen tot ultimo november aan de weduwe uit te betalen, terwijl Burgemeester en Wethouders hadden voorgesteld hetzelve tot het einde des jaars uit te betalen. — Verschillende leden spraken nu ter gunste van het nader verzoek der adressante, vooral omdat huns oordeels hier bijzondere omstandigheden aanwezig waren; de overledene was toch zoo vele jaren loffelijk werkzaam geweest in de stads-apotheek en zelfs eenige jaren als plaatsvervangend apotheker, waarvoor hij nooit eenige extra-toelage had genoten. — Andere leden waren van een ander gevoelen, en wilden het inkomen alleen tot het einde dezes jaars doen uitbetalen; zij zagen in het inwilligen van het verzoek een gevaarlijk antecedent. — De heer *Pincoffs* stelde bepaald voor, het nader verzoek van de adressante toe te staan, welk voorstel ten slotte werd aangenomen met 19 tegen 14 stemmen; tegen hetzelve stemden de heeren *Ledeboer*, *Bichon van IJsselmonde*, *Roest van Limburg*, *Plate*, *Gleichman*, *Betz*, *Sander*, *van der Hoop*, *Hubrecht*, *van der Kun*, *van Rijckevorsel*, *van Wageninge*, *Schadee* en *Löhnis*. — Vervolgens werd bepaald, dat de gratificatie niet van wege het burgerlijk armbestuur zal worden uitbetaald, maar uit de onvoorziene uitgaven.

Daarop werd beraadslaagd over het adres van schippers en kooplieden in aardappelen, om verandering te brengen in de bestaande orde van zaken aan de aardappelenmarkt. — De *Voorzitter* herinnerde, dat Burgemeester en Wethouders hadden voorgeslagen, in het belang der ingezetenen de bestaande orde van zaken te handhaven en het verzoek der schippers enz. te wijzen van de hand. — De heeren *van Rijckevorsel*, *Blom*, *van der Kun*, *Mees* en *Hubrecht* verklaarden zich hiermede niet te kunnen vereenigen; zij zagen in het toestaan van eene vaste ligplaats aan enkelen een privilegie ten nadeele der overigen. — De *Voorzitter* herhaalde dat die vaste ligplaatsen alleen waren toegestaan om het verkoopen met de kleine maat te begunstigen, doch verklaarde zich bereid de zaak nog nader te doen onderzoeken en daarvan rapport aan den Raad te doen, wat de goedkeuring der Vergadering wegdroeg.

Wijders waren aan de orde de beraadslagingen over de adressen van de heeren *Pollen*, om restitutie te verzoeken van betaalde opcenten op gedistilleerd. Zonder discussie vereenigde de Vergadering zich bij acclamatie met het te dezer zake uitgebragt rapport, strekkende om afwijzend op de verzoeken te beschikken.

Aangezien de tijd voor het houden der vergadering bepaald verstreken was, werd de zitting hierop gesloten.

— Gisteren werd van de scheepstimmerwerf van den heer *F. Smit* aan den Kinderdijk, te water gelaten een oorlogsschroefschoener, de stoomwerktuigen waarvan aan de fabriek der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij te Feijenoord vervaardigd zijn.

— Naar men verneemt zijn de Commissarissen des Konings uitgenoodigd om zoo spoedig mogelijk opgave te doen van de in hunne provincien aanwezige onbebouwde gronden, en de middelen, die zouden kunnen worden aangewend om de ontginning daarvan te bevorderen. Het doel des Konings is om daardoor den arbeidsman werk, en daarmede onderhoud te verschaffen. Men rekent dat van de drie millioenen bunders twee millioenen worden bewerkt, of met gebouwen zijn bezet, en dat van het derde millioen een derde dient voor wateren en wegen, en twee derden nog onbebouwd zijn. Van deze laatsten vindt men in Noordbrabant 183,000, in Drenthe 176,000, in Gelderland 165,000, in Overijssel 153,000 en in Noordholland 51,000 bunders.

— Ten gevolge van den hevigen storm is in den nacht van 12 op 13 dezer het in januarij jl. benoorden Noordwijk gestrande schip *Cornelia* aan stuk geslagen. Het schip was thans het eigendom van den heer *D. Taat*, te Katwijk aan Zee.

— Gisteren had aan de Utrechtsche Hoogeschool de promotie plaats van den heer *H. G. Waardenburg*, van Amsterdam, tot doctor in de regten, na verdediging zijner dissertatie *de vicinorum dominorum circa aquam juribus et officiis*.

— Naar men verneemt, zou het stedelijk bestuur van Nijmegen ernstig bedacht zijn op maatregelen te nemen tegen de thans zoo toegenomen verzakking aan eenige huizen bij en aan de Kraanpoort, en daartoe verscheiden deskundigen tot eene bijeenkomst op heden hebben uitgenoodigd, ten einde hen te raadplegen over de oorzaken dier verzakking en de middelen, welke aangewend zouden kunnen worden om die te stuiten. De vroeger gedane opgravingen aan de Stads-Vischmarkt, om die oorzaken op te sporen, hebben geen resultaat opgeleverd.

— Eergisteren werd te 's Hertogenbosch aanbesteed: 1.° Het verrigten der noodzakelijkste vernieuwingen en herstellingen, alsmede het onderhouden van al de werken der Zuid-Willemsvaart in de provincie Noordbrabant tot ultimo junij 1859 in twee percelen, hetwelk is aangenomen door den heer *J. van de Griendt* te 's Bosch, het eerste perceel voor *f* 42,000 en het tweede voor *f* 51,000. 2.° Het leveren en plaatsen van hardsteenen peilschalen aan de blaauwe en roode sluis, alsmede aan de Hedikhuizensche Sassluis, mitsgaders van peil-merksteenen langs de rivier de Dieze en langs de traverse der Beersche Maas, welk werk is aangenomen door den heer *J. Trug*, te Hintham, voor de som van *f* 1,680.

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld dat aldaar eerstdaags eene economiesche broodbakkerij op zeer groote schaal in werking zal gebragt worden.

— Ll. dingsdag morgen is van de reede van Vlissingen naar zee gestoomd Zr. Ms. stoomschip MERAPI, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *J. J. Westerouen van Meeteren*, bestemd naar Oostindië.

— In den tuin van den predikant der Christelijk Afgescheiden Gereformeerde gemeente te Donkerbroek, prov. Drenthe, zijn de aardbezien sinds ruim eene maand op nieuw begonnen bloesemknoppen te zetten, vertoonen ook vollen bloesem en sommige zelfs hebben uitgebloeid. Opmerkelijk is het tevens, dat de vorstige nachten, welke er geweest zijn, hierop geen nadeeligen invloed schijnen uitgeoefend te hebben, want de knoppen en bloesems hebben geen letsel bekomen en het ontwikkelen van beiden gaat nog immer voort.

— Ll. zaturdag was te Vollenhoven bij eene begrafenisplegtigheid tegenwoordig een paar gehuwde lieden, waarvan de man 96 en de vrouw 94 jaren telt, terwijl binnen weinige weken hunne huwelijksjaren tot 70 zullen geklommen zijn.

— De waterhoogte te Arnhem was den 12 dezer 0,72 el.
De Rijnhoogte te Keulen was den 12 dezer 4 voet 8 duim Keulsch peil (4 voet 9 duim Rijnlandsch).

— Den 25 september jl. is te St. George d'Elmina, in den ouderdom van even 40 jaren, overleden de heer *H. Schomerus*, luitenant-kolonel, gouverneur der Nederl. bezittingen ter Kuste van Guinea.

Anti-Correspondentie.

Tot narigt der naamlooze Redactie van het TIJDBLAD dient, dat het nooit onze bedoeling geweest is een stenografisch Verslag van de zittingen van den Gemeenteraad van Rotterdam in onze kolommen mede te deelen. Mogt de tijd eens aanbreken dat dit Collegie *uitsluitend* uit *zulke knappe Mannen* als heeren Redacteurs van dat Blad is samengesteld, geen van wier woorden voor tijdgenoot of nakomeling mag verloren gaan, dan eerst zou zoodanig Verslag onontbeerlijk worden. Voor alsnog zullen wij blijven voortgaan met het zoo spoedig mogelijk geven van een meerder of minder uitvoerig Verslag der zittingen, naar gelang van de meerdere of mindere belangrijkheid van het behandelde. Onze lezers verlangen niets meer; wij weten zelfs dat onze *fragmentasische* berigten ('t staat in het TIJDBLAD zóó, en is dus zeker goed, want eene zoo scherpziende Redactie zal ook de correctie wel niet *vernalatigen* (*)) velen aangenaam zijn. Derhalve zullen wij, voor alsnog, ook aan de genoemde zittingen geen *afzonderlijk* Blad wijden, maar waarvoor dan ook *afzonderlijk* betaald moet worden.

Dat onze wijze van werken de eer niet heeft de Redactie van het TIJDBLAD te bevallen getroosten wij ons overigens te eerder, omdat veel hooger geplaatste en kundiger Mannen dan wij in hetzelfde lot deelen. Gegronde aanmerkingen zullen ons steeds welkom zijn; het nut van al of niet werkelijk uitgelokte openbare kleinachting zien wij niet in.

Voortdurend hopen wij overigens in onze Verslagen die onpartijdigheid en bescheidenheid ten opzigte van personen en zaken in het oog te houden, van welke de Redactie van het TIJDBLAD, naar veler oordeel, niet altijd het voorbeeld geeft.

(*) *Woord van hetzelfde* TIJDBLAD.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Ik verzoek U het volgende in uw geacht Dagblad te willen opnemen:

In het Nummer uwer Courant van heden is door U een kort verslag opgenomen van de eerste vergadering der hier ter Stede bestaande Afdeeling der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen. Het heeft mijne aandacht getrokken, dat daarin het volgende voorkomt: » In — taal schetste de spreker, die, *zoo » als hij het zelf uitdrukte*, als » » de zoon van een der oudste » » en geliefdste vrienden des dichters," » *daartoe meer dan iemand » anders bevoegd was*, wat het Vaderland ens." De onderschrapte woorden staan zoo digt bij en in zoo naauw verband tot elkander, dat het den schijn heeft als of IK *mij zelf als meer dan iemand anders bevoegd* om aan *Tollens* de welverdiende hulde te bewijzen, zou hebben voorgedaan. Dit nu is eene misvatting. Ik heb zoo iets niet gezegd, en kon dit ook zonder dwaze zelfverheffing niet doen. Ik heb mij alleen bepaald tot de opmerking, dat ik mij, als zoon van een der oudste en geliefdste vrienden van *Tollens*, vereerd en gelukkig rekende een hartelijk woord over hem te mogen spreken. De *bevoegdheid* daartoe laat ik geheel voor rekening van den al te welwillenden verslaggever.

Ontvang, Mijnheer de Redacteur, de verzekering der hoogachting, waarmede ik mij noem

Uw Dv. Dr.
W. S. VAN REESEMA.

13 November 1856.

12 November 1856.

Gisteren avond, bij aankomst van den 3den trein te Utrecht, was S. D., benevens anderen, getuige, hoe in de geruimen tijd druk bezette wachtkamer der 3de klasse aan uit Oostindië retournerende twee matrozen en een onder-officier (een ander onder-officier deed niet mede) door het buffetmeisje *vele malen*, op hun verlangen, borrels jenever werden geschonken en door hen meestal in één teug geledigd. De Oostindische gasten hadden vervolgens op de spoor, zoo als van zelf spreekt, het woord alleen; een betrekkelijk klein inconvenient voor de andere passagiers. Het beteekent echter méér, dat een der matrozen, om aan zekere behoefte te voldoen, terwijl de trein in volle vaart was, het portier der waggon wilde openen en slechts met moeite door den conducteur werd teruggehouden.

Niet altijd kunnen, ter zoo veel mogelijke verhoeding van ongelukken, de conducteurs present zijn.

Ware het geen allernoodzakelijkste veiligheidsmaatregel, *het schenken van sterken drank aan alle stations den Buffethouders te verbieden?* — Onverwachte ontmoetingen van kennissen zijn niet zeldzaam aan de stations, en wat ligt dan meer voor de hand dan gezondheid en vaarwel drinken, als de flesch er staat, waar de vrienden weder uit elkander vliegen?

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 13 November.

OVERLEDEN: H. Wennekers, jm., 43 j. — J. Kloppen, jm., 52 j. — F. Koopmans, z., 1 j. — J. H. Bruggeman, d., 9 j. — G. Leding, z., 4 j. — B. Lembeek, weduwe R. Heymen, 73 j. — H. F. de Heer, vrouw van F. van Oirschot, 80 j. — J. van Gerven, vrouw van F. T. Ulijn, 62 j.

BEVALLEN: J. Meijer, geb. Kroes, z. — A. E. van den Akker, geb. Salters, d. — D. van Wieringen, geb. Blom, d. — A. C. Schutte, geb. Trijsburg, z. — A. Breukel, geb. Struyk, d. — C. A. Cornelder, geb. Hana, d. — J. A. Pluygers, geb. Schoutens, d. — J. Seelbach, geb. van der Spek, d. — A. Donkersloot, geb. Spaanderman, d.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 13 nov. Gearriveerd *Christina*, Harris, en *St. Patrick*, Sinclair, beiden van Brouwershaven; *Concordia* (st.) en *Giraffe* (st.), beiden van Londen; *Pelican* (st.) van Liverpool; *Ceres* (st.) van Londen, en *Active*, Atkinson, v. Newcastle. — Vertrokken *Lord Raglan* (st.) naar Newcastle; *Sea Horse* (st.) naar Hull; *Maasstroom* (st.) n. Hamburg, en *Gannet* (st.) n. Liverpool. — Voor gaats dé Eng. bark *Cataraqui*, van Akyab n. Schiedam, en *Prince of Saxe Coburg*, Wallace, v. Newcastle; de wind Z. en stil.

BRIELLE 13 nov. (Z. — W. ten N.) Vertrokken *Prins van Oranje* (st.) n. Duinkerken.

MAASSLUIS 12 nov. (Kompasrond, stil.) Niets gepasseerd.

BROUWERSHAVEN 13 nov. Gearriveerd *Stad Dordrecht* (st.) van Londen. — Vertrokken: *Nederlands Koning*, Calandar, naar Bort. (per *Zuid-Holland*). — De *Electra*, kapit. Wegman, zeilklaar naar Londen, is op de reede gesleept; de wind Z. — N. W.

ZIERIKZEE 11 nov. Gearriveerd *Belmont*, Hamm, v. Newcastle naar Schiedam, en *Volharding*, Ouwehand, van Par naar Dordrecht.

AMSTERDAM 13 nov. Het stoomschip *Kroonprinses Louise*, kapit. Visser, van Petersburg naar Amst., is, volgens berigt van Petersburg van 7 dezer, bij het vertrek van Kroonstad met twee schepen in aanvaring geweest; het had de schroef verloren en was n. Kroonstad teruggekeerd. — Den 9 dezer zaten 120 schepen bij Petersburg in het ijs vast.

TEXEL 12 nov. (N.) Gearriveerd *Visscherij*, Gunter, v. Londen, en *Vereeniging*, Stam, v. Yarmouth; gisteren nog *Ellen*, Hazleton, v. Sunderland. — Vertrokken niets.

VEERE 11 nov. Gearriveerd *Alarm*, Ames, v. Colchester.

TERNEUZEN 10 november. Binnengekomen (voor Gent bestemd) *Catharina*, Vos, van Dantzig.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te ST. HELENA 3 oct. *Star of Peace*, Holdsworth, v. Algoabaai (is den volgenden dag naar Rotterdam gezeild); 4 oct. *Diligentia*, Nap, van Rangoon (is den 6 dito n. Rotterdam vertrokken); 8 oct. *Emilie*, Marker, van Manilla naar Cowes, en *Doubel*, Brandt, van Moulmein naar Queenstown (beide hebben den volgenden dag hunne reizen voortgezet); 9 october *Ardjoeno*, Rapp, van Batavia (is naar Amsterdam gezeild). — Te LISSABON 29 october *Fenegina Arendina*, de Jonge, van Cardiff, en *Anna*, Westers, van Bristol; 30 oct. *Remke*, Scherpbier, van Sevilla, en *Anna Augusta*, Kuiper, van Cardiff; 31 october *Klasina Maria*, Douwes, van Bristol, en *Catharina Elisabeth*, Nuisker, van Newcastle; 1 november *Johanna*, Meedendorp, van Cardiff; 2 nov. *Vlijt*, Engelsman, van Antwerpen, *Welmoet*, Olberding, en 3 nov. *Henrica*, Balsters, beiden van Newcastle. — Te OPORTO 25 oct. *Maria Reijna*, de Groot, v. Amst.

Te HARBURG vóór 11 nov. *Zorg en Vlijt*, Valom, v. Bordeaux. — Te WOLGAST 29 oct. *Vriendschap*, Gort, van Kopenhagen. — Te WYBURG vóór 25 october *Maria*, Scholtens, van Londen. — Te CHRISTIANIA 3 nov. *Christiane Parr*, Jansen, van het Nieuwe Diep — Te FREDERIKSTAD 27 october *Marie*, Nielsen, van Dordrecht. — Te THISTED 3 nov. *Abeldina*, Olthoff, v. Holland; 4 dito *Vrouw Renske*, Konterman, v. Rendsburg.

Vertrokken:

Van TRIEST 6 nov. *Mathilde*, Fekkes, naar New-York. — Van ANTWERPEN 11 nov. *Zwaantina*, Schuur, en *Hendrika Hillegina*, Kuiper, beiden n. Lissabon, en *Eendragt*, de Boer, n. Memel. — Van BREMERHAVEN 10 nov. *Vrouw Wyka*, Panjer, n. Groningen. — Van WARNEMUNDE 9 november *Johanna Christina*, Jonker, naar Heiligenhafen. — Van SWINEMUNDE 8 november *Juffer Elisgonda*, Brons, n. Termunterzijl. — Van MEMEL 7 november *Anna Sophia*, Visser, n. Groningen. — Van GOTHENBURG 3 november *Goede Verwachting*, Lieffijn, en 4 dito *Annegiena*, van Sluis, beiden naar Engeland.

ELSENEUR 10 nov. De Ned. schooner *Groot Zeewijk*, kapit. Homan, met gerst van Riga naar de Maas, is gisteren voormiddag lek en met onklare pompen alhier binnengeloopen. — De schoenerkof *Dankbaarheid*, kapitein Valk, met graan van Riga naar de Maas, kwam gisteren avond lek en met onklare pompen alhier in de haven.

In de SOND gearriveerd: 8 nov. *Anna Rebecca*, Behrends, van Dantzig naar Delfshaven; *Catharina Geerdina*, de Groot, van Riga naar Brest; *Margaretha*, Stutvoet, van Pernau n. Schiedam; *Alida*, Harding, van Memel naar Amst.; *Alkaja*, Argelander, van Amst. naar Christinestad; *Anna*, Fimmen, van Arensburg, en *Wilhelmina*, Kreplien, van Windau, beiden naar de Maas, en *Eendragt*, de Boer, van Memel n. Harlingen; — 9 nov. *Elisabeth*, Mandtius, v. Grenaae n. Cimbritshafen; *Wilmina*, Vosman, van Petersburg naar Engeland; *Fossiena Siers*, Bolten, v. Memel n. Rotterdam; *Frederik Hendrik*, Meyboom, van Uleaborg n. Amst.; *Johanna Maria*, Schumacherel, van Libau naar de Maas; *Neptunus*, Joosten, van Nerva naar Hull; *Zeldenrust*, de Groot, van Dantzig naar Boston (E.); *Margaretha*, Staal, n. Antweren, *Gertruda*, Heijen, n. de Maas, *Antje Witzenburg*, Hangelbroek, naar Rotterdam, *Tweelingen*, van der Laan, n. Toulon, en *Hillechina*, Schuring, n. Gent, alle vijf van Riga; — 10 nov. *Helena*, Wachter, en *August en Eduard*, Gerloff, beiden van Pernau, *Twee Broeders*, Prins, en *Union*, Pyhel, beiden van Riga, alle vier naar Schiedam; *Anneschiena*, de Jonge, van Petersburg n. Portsmouth; *Vrije Handel*, Lupkes, van Pernau, *Anna Geertruida*, van Ingen, van Libau, *Engelina Jacoba*, de Groot, *Jeltina*, Scherpbier, en *Redlie*, Hoveling, alle drie van Riga, alle vijf naar de Maas; — 11 nov. *Haven*, Koning, van Riga naar Antwerpen, en *Willem*, Steffens, van Arensburg naar Schiedam.

NYBORG gepasseerd 7 nov. *Familien*, Meltz, van Pernau naar Schiedam.

HOLTENAU gepasseerd: 7 nov. *Frouke*, van der Wal, van Koningsbergen n. Schiedam; *Ida Hillechina*, Broekema, en *Jacomina*, Balk, beiden van Dantzig n. Delfshaven; — 9 nov. *Willemtina*, Glim, van Koningsbergen naar Holland; *Engelina Jantina*, Rozema, van Riga naar Bordeaux, en *Anna Hinderika*, Bauermann, van Windau naar Schiedam.

RENDSBURG gepasseerd: 8 nov. *Gustaaf Willem*, Kassens, van Stettin naar St. Malo, en *Pietronella*, Brouwer, van Zwolle naar Sleeswijk; — 9 nov. *Blondina*, Ennen, van Koningsbergen n. Rott.; *Vrouw Martha*, Bol, van Dantzig n. Delfshaven; *Battruida*, Leuning, van Memel naar Schiedam; *Elsina*, Besseling, en *Johanna*, Kagelmacher, beiden van Koningsbergen n. Amst.; — 10 nov. *Goede Hoop*, van der Veen, van Hamburg naar Malmoe, en *Gesina*, Pronk, van Windau naar Amsterdam.

Engeland.

Te LONDEN gearriveerd 11 nov. *Minister van Bosse*, Sissingh, v. St. Petersburg; — in lading *Canton*, Austwick, n. Rotterdam, en *Geerdina*, Stuit, naar Antwerpen. Te GRAVESEND 11 *Jonge Lieffert*, Bakker, v. St. Petersburg. Te GRIMSBY 9 *Vansittart*, Perriam, en te LEITH 8 *Nautilus*, Schweers, beiden v. Dordrecht. Te GRANGEMOUTH 8 *Margaret & Eliza*, Sanson, en te PETERPORT (Guernsey) 7 *Admiral Windham*, Allcock, beiden v. Rott. Bij GLOUCESTER 10 *Berendina*, Bossinga, van Groningen. Te

QUEENSTOWN 9 *Lumina Arentina*, Breeland, van Ibralta. Te NEATH 10 *Roelf Glazen Jr.*, Hazewinkel, van Taganrog. Van LIVERPOOL vertr. 9 *Elisabeth Catharina*, Levsen, naar Hald, en van SWANSEA 9 *Queen*, Pallot, naar Rotterdam.

Het schip *Darling*, kapit. Pinkney, van Liverpool naar Rotterdam, te KINGSTOWN binnen, heeft den 9 nov. de reis voortgezet.

FALMOUTH 10 nov. Gearriveerd gisteren *Zeevaart*, Meijer, v. Berdianski (heeft de reis naar Amst. voortgezet); heden *Jacqueline & Elise*, Sikkens, van Taganrog, om order.

De Ned. schooner *Eduard*, kapit. L. de Boer, van Rott. n. Triest, was den 9 november op de hoogte van ST. CATHARINA'SPUNT (eiland Wight).

DEAL gepasseerd 10 nov. *Arendina*, Boerhave, van Cardiff naar Harburg.

Gepraaid:

Den 9 oct. *Neptunus*, P. Schuurman, van Java naar Amsterdam.

Cargalijsten.

Amsterdam.

PETERSBURG, Oncko en Johan, v. Groenenberg. — 1247 tz. Rogge, Eltzbacher en Co.

PETERSBURG, Jacoba Catharina, Nieveen. — 1 l. Rogge, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingericht, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Fregatschip *Rotterdam*, kapitein *P. Vis*, voorzien met een geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe, om in het haast van November te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Vriendschap*, kapit. *T. F. Bakker*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingericht, het nieuw, extra op de verlaag gebouwd en gekoperd Nederlandsch Clipper-Brikschip *Heartierte*, kapit. *H. Chevallier*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, alhier, en Gebr. *van Uffelen*, te Amsterdam.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR en MALTA, het snelzeilend Nederl. Schoenerschip *Levant*, kapit. *C. van Gelderen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

PARIJS den 13 November.

Frankrijk 3 pc. 66. 70. Spanje 1½ pc. 23½; dito Binnenlandsche 3 pc. 37½.

LONDEN den 13 November.

De Geconsolideerden 3 pct. 92⅝ a ⅞; Buitenl. 3 pct. 41½ a 42; dito Cert. 5 a ¼; dito Amortisable 5½ a 6½. Mexico 3 pc. 22 a ½. — De Engelsche Bank heeft haar disconto tot 7 pct. verhoogd.

ANTWERPEN den 12 November.

Spanje 1½ pc. 22½; dito Binnenl. 3 pc. 36½. Metalliek 5 pc. 75½.

AMSTERDAM den 13 November.

			Laagste koers.	Hoogste koers	Gebleven koers.
Nederl.,	Werkelijke Schuld.....	2½ pCt.	62⅜	62½	62½
»	dito dito	3 »	74⅛	74⅛	74⅛
»	dito dito	4 »	93⅛	93⅜	93⅜
»	Amort.-Syndicaat	3½ »			
»	Handel-Maatschappij ..	4½ »			
»	O. I. Beeming	4 »			
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½ »			
»	Rijn-Spoorweg	4½ »			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4 »	76½		
Frankr.,	Certificaten.....	3 »			
Russland,	Obl. bij *Hope & Co*....	5 »	102½	102¾	102½
»	dito dito 1828/29	5 »	101⅛		
»	Cert. dito 1831/33	5 »	92⅜	92½	
»	dito dito 1840...	4 »	83⅛		
»	dito bij *Stieglitz*	4 »	88½		
»	dito » dito Nieuwe	5 »	93 5/16		
»	dito » dito 1855 dito	5 »	94½	95	95
»	dito te Londen	4½ »	92⅜		
»	Certific. van Assign. ..	6 »	62⅜	62½	
»	Inschr. dito	6 »			
Polen,	Aand. 1835, *fl.* 500....	... *f*			
»	Obligatien.....	4 pCt.	76	76½	
Spanje,	Buitenlandsche.....	1½ »	22 3/16	22⅜	22½
»	dito	3 »			
»	Binnenl. a *f* 6000.....	3 »	36½	36½	36½
»	Amortisable Schuld ...	.....	6	6 1/16	
»	Bewijzen van Coupons..	.....	5⅛		
Oostenr.,	Obl. bij *Goll & Co*....	5 pCt.			
»	dito dito ...	4 »			
»	dito Metall. Oude.....	5 »	72⅛	72⅜	72⅜
»	dito Nieuwe bet teAmst	5 »	81 5/16	81⅜	
»	dito Nation. Metalliek	5 »	73½	73⅝	73⅝
»	dito Metalliek.....	2½ »	37 3/16	37⅜	
»	Weener Aand. fl. 250..	4 » *f*	305		
Belgie	Certificaten.....	2½ »	50⅜		
»	dito bij *Rothschild*	2½ »	51		
Portug.,	Oblig.	3 »	43½	43⅜	43½
»	dito Uitgest.	»			
Venez.,	Oblig.....	4½ »	33	33 1/16	
»	Uitgest.	1½ »			
Grenada,	Oblig.....	3 »	20 1/16	20⅛	
»	Uitgestelde	.....			
Mexico,	Oblig.....	3 pCt.	20⅛	20 3/16	
»	dito, Onbepaalde.....	3 »	20⅛	20 1/16	

Griekenland, Geldl, 1825, 5 pc., 3½. Brasilië, 1824, £ 100, 5 pc., 92½; idem 1843, £ 100, 5 pc., 96¼. Equador 1855, 1 pc., £ 100, 14½; dito Onbep. 13½. Philadelphia, bij *Hope en Co.*, 5 pc., h. n. *f* 882. 50.

Beleening 5 pc. Prolongatie 5 pc. Disconto 5 pc.

Binnenlandsche fonden waren heden, bij eenigen handel in 2 pcts. iets vaster; van vreemde, Russische prijshoudend; voor Oostenrijksche werden hoogere prijzen bedongen. Spaansche, aanvankelijk bij vernieuwing flaauwer, bleven nagenoeg als gisteren; Mexikaansche, Grenadasche en Venezuelasche meer aangeboden.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 62⅜. Spanje 1½ pc. 22½; dito Binnenl. 3 pc. 36 5/16 a ⅜. Oostenrijk Metall. 5 pc. 72⅜.

ROTTERDAM den 13 November.

Nederlanden, Werkel. Schuld, 4 pc., 93⅛. Handel-Maatschappij 4½ pc., 129. Spanje 1½ pc., 22½. Rusland, Cert. bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 94⅛. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 37⅛; idem 5 pc., 72⅛ h. k., 72 gebl. k.; idem Rente te Amst., 5 pc., 82; id. Nationale, 5 pc., 73⅜. Weener Bankactien, *f* 1195.

Van Binnenl. fondsen werden alleen 4 pc. tot iets lager prijzen verhandeld. Van vreemde werden 1½ pc. Spanje ruim ¼ pc. minder afgegeven. Russen en Oostenrijksche prijshoudend.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 13 November.

Parijs.....	2 maanden	*f* 55 1/16	kort	*f* 55⅛.
»	3 »	- 54⅞.	»	- —.
Bordeaux...	2 »	- 54⅜.	»	- 55 1/16.
Hamburg...	2 »	- —.	8 »	- —.
» ...	3 »	- —.	»	- —.
Frankf.....	6 weken	- 99.		

Disconto 5 en 5½ pc.

AMSTERDAM den 13 November.

2 m.n	Parijs .... *f*	55	pap.	Genua .... *f*	45	geld.
zigt	» .... -	55⅛	»	Livorno... -	39	»
2 m.n	Bordeaux -	54⅜	geld.	Napels .... -	83	»
½ m.d	» -	56	»	Petersburg -	184½	pap.
Madrid..... -	234	»	Weenen... -	82½	geldv
Cadix..... -	234	»	Augsburg. -	35 5/16	»
Seville..... -	233	»	Frankfort. -	98⅛	»
Bilbao..... -	233	»	2 m.n	Hamburg -	35	»
Lissabon ... -	40½	»	zigt	» -	35⅜	»
Porto..... -	40	»	3 m.n	Lond. 11.47½	2/m.. 11.55	g.
			zigt	» *f*	11.67½	»

Rotterdam ¼.

Prijzen der Buitenl. Coupons en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 13 November.

Metalliek.....	*f* 27. 67½.	Spaansche Piast.....	*f* —. —.
Nat. Met. Coup.....	- —. —.	Hamb. Russen.....	- 36⅝. —.
Napelsche	- —. —.	Russ. in Zilv. R.....	- 36⅜. —.
Div. Eng. in £.....	- 11. 60.	Poolsche in fl.....	- 27½. —.
Eng. Russen.....	- 11. 60.	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2.....	- —. —.
Fransche.....	- 55⅛.	Spaans. Coup. per fr.	- —. —.
Belgische.....	- 55⅛.	Papier Mand.....	- —. —.
Pruissische	- 34⅛.		

Speciekoers.

AMSTERDAM den 13 November.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten.....	*f* — —	a	*f* — —
Oude Gerande dito.....	- 5.55	»	- 5.65
Tien Gulden Stukken.....	- 9.85	»	- 9.75
Wigtig Engelsche Sovereigns.....	- 11.65	»	- 11.75
» Pistolen.....	- 9.55	»	- 9.65
Nieuwe Louis d'Or	- — —	»	- — —
Stukken van 20 Francs.....	- 9.27½	»	- 9.37½
Baren Goud en Specie a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn	- 10½ a *f* 10¾ pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels	- — —	a	*f* — —
» Baren 1000/1000 a 950	- — —	»	- — —
Zilver van 960 a 300.....	-104.20	»	-104.70

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaar-Piasters.....	- 2.55	»	- 2.60
Fransche Kroonen.....	- 2.70	»	- 2.75
Stukken van 5 Francs.....	- 2.33	»	- 2.36
Brabantsche Kroonen.....	- 2.65	»	- 2.70
Pruissische Daalders.....	- 1.73	»	- 1.76

Marktberigten.

SCHIEDAM den 13 November.

GRANEN. Verkocht: Rogge 142 ℔ Arch. *f* 240 6/w., op zolder: 145 ℔ dito *f* 250 6/w. Gerst 128 ℔ Manheim *f* 245 6/w.; 129 ℔ Course *f* 264. 6/w.

MOUTWIJN.....	per Ned. Vat zonder Fust *f* 24. —	}	zonder
JENEVER	» » » » » - 29. 50		de
AMST. PROEF....	» » » » » - 30. 75	}	belasting.

DELFT den 13 November.

BOTER. 1ste kwal. *f* 60. 2de dito *f* 56 en 3de dito *f* 50.

GRONINGEN den 11 November.

GRANEN enz. Tarwe vond bij redelijken aanvoer meerder vraag en zijn daarvoor goed de gepasseerde vrijdag besteedde prijzen bedongen: 120 a 123 ℔ N. Ommel. Roode *f* 9, *f* 9. 20 a *f* 9. 90, *f* 10. 10: 120 a 123 ℔ N. Old. Roode *f* 8. 70, *f* 8. 50 a *f* 9. 50, *f* 9. 70. Oude Rogge prijshoudend, doch was de Nieuwe bij iets ruimer aanvoer moeijelijk te verkoopen: 110, 113 a 116 ℔ N. Inl. *f* 6. 30, *f* 6. 90 a *f* 7. 60. Boekweit 15 c. hooger betaald: 110 a 113 ℔ N. grijze Zand *f* 6. 25 a *f* 6. 75; 110 a 113 ℔ N. zwarte Zand *f* 6. 05 a *f* 6. 50, *f* 6. 55. Gerst meer aangevoerd en bij veel vraag in alle soorten 15 c. hooger: 93, 96 a 99 ℔ N. Winter *f* 4. 90, *f* 5. 40 a *f* 5. 90: 96 a 99 ℔ N. Zomer *f* 5. 95 a *f* 5. 55; 101 a 107 ℔ N. Knobbe *f* 5. 80 a *f* 6. 40. Dikke Haver tot de genoteerde prijzen meest te vergeefs aangeboden; voor witte Voer besteedde men goed vorige prijzen, terwijl de zwarte Voer 10 c. meer heeft opgebragt: 78, 82 a 85 ℔ N. dikke Brouw *f* 4. 05, *f* 4. 25 a *f* 4. 45; 65, 68 a 72 ℔ N. witte Voer *f* 3. 15, *f* 3. 35, *f* 3. 40 a *f* 3. 55, *f* 3 60; 68, 72 a 75 ℔ N. zwarte Voer *f* 3. 25, *f* 3. 45 a *f* 3. 65. Paardenboonen tot vorige prijzen gemakkelijk te koopen en zijn naar deugd van *f* 6. 25 tot *f* 7. 40 verkocht. Gort door de nog steeds aanhoudende windstilte bijna niet ter veil. Koolzaad vond geheel geen vraag, ofschoon enkele partijen zelfs dringend werden aangeboden. Zomerzaad *f* 9 a *f* 12. Geel Mostaardzaad *f* 9 a *f* 13. Dederzaad *f* 9 a *f* 10. 40 met weinig handel. Raapolie *f* 51. Lijnolie *f* 47 a *f* 48. Boter met weinig handel en *f* 42 per 40 Ned. ℔.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 13 November.

TABAK. Van de heden gevelde diverse soorten zijn slechts 14 p. Manilla verkocht, tegen vorige openbaren.

LONDEN den 11 November.

KOFFIJ. In veiling werden 263 v. en 192 b. fijne ord. Plantation Ceylon verkocht tot 69/ a 63/ en 49 b. groenachtige Mokka tot 78/, volle prijzen. — CACAO. 300 b. grijs a goede roode Trinidad vonden koopers tot 67/ a 73/. — RIJST. Heden zijn verkocht 750 b. ord. blanke Bengaal tot 10/ a 10/6 en is besteed voor Cargo 9/ a 9/6. — THEE. De markt hierin blijft, hoewel stil, zeer ferm. Verkoopers bieden niet aan, terwijl langzaam voor behoefte toch veel gedaan wordt. Op speculatie gaat nog weinig om. — HUIDEN een zweem hooger. — SUIKER. In het begin der veiling bleef het artikel flaauw, doch later werd voor goede kwal. 6 d. a 1/ booger betaald. Ofschoon over het algemeen de handel zich nog bij kleinigheid bepaalde, stoot alles toch luventiger en ferm met meer kooplust.

LIVERPOOL den 10 November.

KATOEN met meer bestendige vraag en iets beter. De verkoopen, welke volgens berigt hebben plaats gehad, bestonden, met inbegrip van 20 b. Maranham tot 7 d., 150 b. Egypt. tot 6¾ a 9½ d., 600 b. Suratte tot 5¾ a 5⅞ d., uit 7000 b., waarvan 1000 b. voor uitvoer en op speculatie.

ANTWERPEN den 13 November.

KOFFIJ bijzonder ferm. Heden werden ca. 600 b. Brazil per *Maria* verhandeld. — KATOEN. Hiervan zijn teruggekocht ca. 120 b. Texas. — HOP. Voor Inl. is eenige vraag gekomen van den oogst van 1855 en zou deselve tot fr. 30 te verkoopen zijn, doch men houdt op fr. 32. Die van den nieuwen oogst wordt op fr. 42 gehouden. — OLIEN. Gelkan 10 pijp. Malaga Olijfolie in entr. tot fr. 138 per 100 kil. — TALK. Hierin ging niets om. Russische is te koop tot fr. 32½. Inlandsche fl. 32½ a 32¾. — POTASCH. Russische op levering verkocht 100 v. De markt is gunstiger gestemd. De disp. Amerik. soorten worden op fl. 30 voor prima kwaliteit gehouden. Russische op fl. 23½ a 23¾. — GRANEN stil. Men vernoemt den verkoop van 600 hect. Roode Amerik. Tarwe tot geheimen prijs, terwijl de verkoopers tot fl. 16 aanbieden. Inl. Rogge houdt men op fl. 8¾. Lijnzaad stil. Hiervan zijn verhandeld ca. 700 hect. Tijsit tot geheimen prijs. — SUIKER. Geraffineerd. Hierin hebben diverse handelingen plaats gehad, zoo men wil ca. 290,000 kil., waarvan 65,000 kil. in Brooden van 7 kil. R. ℔. in papier, nog 50,000 Pf. R. F. B. in stukken, 20,000 kil. in Brooden van 9 kil. R. B. B. en 130,000 kil. Brooden en gestoten C. C., alles tot gesoutenderde prijzen.

AVIGNON den 9 November.

MEEKRAPPEN hooger gehouden en met veel kooplust; rosés werden betaald met fr. 47; paluds met fr. 50; gemalen ontbreken. Het weinige van gemalen rosés, dat in veiling is, wordt gehouden op fr. 59, dito paluds op fr. 62; Alcohol hooger en op levering fr. 95.

MALAGA den 4 November.

OLIJFOLIE blijft in voortdurende rijzing, terwijl de verkoopers zich teruggetrokken houden: men betaalt pesos 120 per 34 arrobe. Over het algemeen veronderstelt men dat het buitenland deze rijzing zal moeten volgen.

HAMBURG den 11 November.

KOFFIJ zeer vast. — GRANEN. Tarwe in loco still en rth. a 10 per last lager aangeboden, met weinig koopers. Rogge even zoo zeer flaauw. — ZINK. Heden werden gedeeltelijk op levering gedeeltelijk in loco verkocht 5000 ctr. tot mk. 16. 15. — RAAPOLIE. Op Nov. mk. 33. 8. op Mei mk. 30. 10 a 30. 8.

STOCKHOLM den 4 November.

GRANEN. Vreemde mooije Tarwe werd betaald met rth. 34 a 36. Zweedsche flaauw op rth. 26 a 32. Rogge in loco rth. 17. 12 a 18. 120 ℔ gedr. Russische tot rth. 19 gedaan. Op het voorjaar bied men te vergeefs rth. 17. 24. Goede Gerst on de plaats gedaan rth. 16. 24, ord. lager op 12 sch. — WISSELKOERS: op Lond. 90/d. 11. 32. Hamburg 90/d. 127½. Amsterdam 70/d. 121. Par. 90/d. 22 5/16.

NYKOPING den 30 October.

GRANEN. Het weder is nog niet gunstig genoeg om den h. heelen oogst te innen: wat tot heden arriveerde is van slechte kwaliteit. De markt blijft voor alle artikelen flaauw gestemd. Tarwe rth. 30 a 32. Rogge 16 a 17. Gerst 15 a 16 naar kwaliteit.

RIO-JANEIRO den 13 October.

(Per *Avon.*)

KOFFIJ. Good first wordt genoteerd op rs. 4800 a 4900 per weinig uitvoeren en voorraad van 170/m. b. — WISSELKOERS 27⅛ d. — VRACHTEN voor het Kanaal 50/.

Advertentien.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en de wederzijdsche Betrekkingen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, MARIA ARBON, mij, na eene gelukkige echtvereeniging van 2½ jaren, een Kind nalatende, te jong om haar zwaar verlies te beseffen.

Rotterdam
12 *November* 1856.

F. H. BATENBURG *Jr.*

De Ondergeteekenden hebben de eer het geacht Toonkunstminnend Publiek van Rotterdam te berigten, dat **INTEEKENINGS-LIJSTEN** tot deelneming aan het ***Concert ERUDITIO MUSICA*** voor het aanstaande Wintersaizoen, voorhanden zijn in de Muziek-Magazijnen van de heeren *W. C. DE VLETTER* hoek van den Houttuin, en *L. B. LICHTENAUER* in het Dépôt van *B. SCHOTT ZONEN*, op de Hoogstraat.

Het **Orkest**, onder leiding van den Heer W. HUTSCHENRUYTER, te zamen gesteld uit de voornaamste Toonkunstenaren te dezer Stede, wordt nog versterkt door eenige der eerste meesters van elders.

Men blijft uitsluitend met de beroemdste In- en Buitenlandsche Virtuozen engagementen aangaan, en tracht zoo veel mogelijk zorg te dragen voor de opvoering der meest Classieke en Voortreffelijkste Werken der beste Oude en Nieuwe Toondichters.

De Ondergeteekenden bevelen hunne Onderneming voort durend aan de welwillende belangstelling van alle waren Muziekvrienden, en hopen door eene ruime deelneming te worden in staat gesteld den ouden roem van *Erudit. Musica* wederom te kunnen handhaven.

Directeuren van het Concert ERUDITIO MUSICA.

Rotterdam
October 1856.

B. TOURS.
S. GANZ.

Uit de hand te Koop

een uitmuntend gesitueerd **WINKELHUIS** met **KELDER, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, aan de Korte Hoogstraat te Rotterdam. Te bevragen aldaar ten Kantore van de Notarissen *VAN DER HOEVEN & LORIÉ*, Beursplein n.° 3. Brieven *franco*.

VERKOOP VAN DEN KORENMOLEN van Rhoon en Pendrecht.

A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te Poortugaal, zal in het openbaar, *in éénen Zitdag*, op Woensdag den 19 November 1856, des voormiddags te 11 ure, ten Herberge van *J. Sieters*, in het Wapen van Rhoon, veilen en verkoopen:

1. Den in 1849 geheel nieuw en sierlijk gebouwde kapitalen **Steenen WIND-KOREN- en PELMOLEN** van Rhoon en Pendrecht, met de **Losse en Vaste Gereedschappen**, en den daarbij behoorenden **Moes- en Bloemtuin** en verdere **Gemakken**, staande in het dorp Rhoon, aan den Grindweg naar Rotterdam, in het Kadaster sectie A, n.° 865, groot 22 Roeden 60 Ellen.

2. Een hecht en sterk **WOONHUIS**, op het dorp te Rhoon, met vele **Vertrekken** en groote **Tuinen** en **Werkplaatsen**, sectie A, n.s 701 tot en met 710, ter grootte van 22 Roeden 18 Ellen.

Zijnde alles inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP* breeder bij Biljetten omschreven en te bevragen bij de Eigenaars, de Heeren C. C. DEKKER te Voorburg en H. VAN DER HOEVEN te Rhoon, en genoemde Notaris VAN DER POEST CLEMENT.

ROTTERDAM 20 OCTOBER 1856.

Ofschoon ik tegenwoordig Paard en Koets betalen kan,
Ik moet 't toch maar bekennen 'k ben geen Fatsoenlijk Man.

N...N

Rotterdamsche Schouwburg,

onder Directie van A. PETERS.

N.° 5 *in het Abonnement.*

ZATURDAG den 15 NOVEMBER 1856:

DE LANDHEER VAN STERRENBERG, Blijspel in 4 bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Weissenthürn* (in eenige jaren niet vertoond). Gevolgd door, op verzoek verlangen, eene Tweede Voorstelling van: **DE DOCHTER VAN DOMINIQUE**, Blijspel met Zang, in een bedrijf, naar het Fransch, vrij vertaald door wijlen *A. van der Hoop* Jr., waarin Mevr. *S. Sablairolles* vier verschillende Karakters zal vervullen.

Om aan het verlangen van Heeren Abonnés te voldoen zal de Voorstelling aanvangen ten ***half zeven ure*** precies.

SALON DES VARIÉTÉS,

te Rotterdam, in de Lombardstraat,

onder Directie van ***EDUARD BAMBERG.***

Op VRIJDAG den 14 NOVEMBER 1856:

DE PRIMA DONNA, Comedie-Vaudeville in 1 Bedrijf. Na hetzelve eene eerste Voorstelling van **DE TOLK**, vrolijke Vaudeville in 1 bedrijf. Daarna **Het Pennelikkerslied**, Scène in Costuum, voor te dragen door *Eduard Bamberg*. Tot slot (op algemeen verlangen) **DE BLOEDZUIGERS**, Vaudeville in 1 bedrijf.

Entree 75 *Cents* in vertering. — Aanvang ten 8 ure.

Bij elke Entree-Kaart zal *gratis*, als Souvenir, het **Pennelikkerslied** gevoegd worden.

Zondag 16 November **Vijfde Tooneelvoorstelling** ***Ontspanning en Genoegen.***

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.